

Секція: *Фінанси, гроші та кредит*

Русаненко Катерина Ігорівна
студентка 2 курсу магістратури
спеціальності «Фінанси та кредит»
КНУ ім. Т.Г. Шевченко
м. Київ, Україна

БАНКОСТРАХУВАННЯ І ПРОБЛЕМИ ЙОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОННИХ КРАЇНАХ

Важливим елементом сучасного фінансового ринку є банко страхування (bancassurance). Концепція банківського страхування – bancassurance полягає в інтеграції банків і страхових компаній з метою отримання синергічного ефекту від координації продажів, поєднання страхових і банківських продуктів, спільного використання каналів їх розповсюдження і виходу на одну і ту ж клієнтську базу. Найбільш досконалим прикладом успішних проєктів bancassurance є досвід Франції, Великобританії, Іспанії, Португалії, Італії і Бельгії, а також Швейцарії. Проте становлення банківського страхування в світі супроводжувалось наступними складнощами:

- відсутність безпосередніх сприятливих умов для розвитку банкострахування у сфері «non-life»;
- достатньо жорстке законодавство в сфері маркетингу послуг;
- обмеження у використанні єдиної інформаційної системи, бази даних тощо.

Аналіз основних досліджень і публікацій. В Україні проблеми теорії і практики співпраці страхових компаній і банків досліджували вчені: В. Базилевич, О. Гаманкова, М. Клапків, Р. Арутюнян, Л. Примостка, М. Диба, В. Стецюк, А. Залетов та інші. Серед зарубіжних науковців необхідно назвати Н. Адамчука, Т. Федорову, Е. Коломіна, В. Шахова, Л. Рейтмана, П. Коха. При цьому головна увага приділяється питанням розвитку інтеграційних процесів окремо банківському та страховому

секторах економіки, значно менше публікацій стосується питань їхньої спільної участі як одного із шляхів підвищення ефективності їхнього функціонування перспективи.

Сучасний страховий ринок України функціонує в непростих умовах, а саме: робота страхових компаній залежить від ефективності управління активами, оптимізації затрат і конструктивного діалогу зі страхувальником. Сьогодні українські страховики продовжують боротися з низькою культурою страхування, в тому числі на ринку bancassurance [3].

За результатами досліджень основне зростання ринку банкострахування забезпечили кептивні страховики за рахунок страхування при споживчому кредитуванні. Це пов'язано з високою активністю страхових організацій, що входять в одну групу з банками. У 2014-2015 рр. частка кептивних страховиків в банкострахуванні склала 37% і 44% відповідно.

Таблиця 1.

Топ-10 ринку банкострахування в Україні на 1 січня 2015 р.

Місце в рейтингу		Компанія/група компаній	Страхові внески, тис. грн.	Темпи приросту внесків, %
2013	2014			
12	1	Аліко Україна	21 592 489	371,4
8	2	Граве Україна	17 508 531	84,0
4	3	Ренесанс Жизнь	16 952 559	58,6
3	4	АСКА	13 161 628	8,4
6	5	СЕБ Лайф	11 875 661	10,5
5	6	PZU	11 420 942	14,5
7	7	УНИКА	9 611 918	-11,7
41	8	Оранта	9 028 822	10,519
9	9	ТАС	8 086 084	59,1
10	10	Юпітер	6 503 421	76,0

Підводячи підсумок, варто визначити, що основні перешкоди банкострахування, як каналу поширення страхових послуг в Україні, зумовлені непопулярністю страхування, недосконалістю законодавства,

недовірою клієнтів до страхових компаній, неконкурентними діями з боку банківських установ і страхових компаній [4].

Практика застосування банкострахування в зарубіжних країнах показує, що більше 10 років ці канали були лідируючими (табл. 2).

Таблиця 2. Доля каналів дистрибуції страхових послуг в ряді зарубіжних країн, %

Канали дистрибуції	Франція	Іспанія	Італія	Бельгія	Великобританія	Німеччина	США	Канада	Португалія
Банківські	62	72	63	56	12	17	10	0	82
Традиційні	32	21	28	30	86	77	90	0	10
Прямі продажі	6	7	9	14	2	6	0	0	8

Однак, незважаючи на недостатню розвиненість вітчизняного фінансового ринку в порівнянні із провідними країнами світу, перспективи розвитку «bancassurance» в Україні все ж таки існують.

Рішення основних завдань можливе шляхом реалізації наступних положень:

- максимальна консолідація страхового та банківського ринків через створення саморегулювальної організації з делегуванням їй частини повноважень регулятора і формуванням механізму безумовності виконання прийнятих рішень усіма професійними учасниками [1];
- запровадження інституту страхового омбудсмена із законодавчим закріпленням його функцій і важелів впливу насамперед на органи державної влади і управління;
- покладання контролю над виконанням страховими компаніями та банками своїх зобов'язань перед клієнтами, передбачивши механізми впливу на порушників;

– підвищення конкурентоспроможності фінансового ринку в цілому, стимулювання процесів очищення ринку як основоположного чинника зміцнення довіри.

Вирішення цих завдань дозволить не тільки подолати стагнацію, а й стане потужним фундаментом для подальшого стабільного зростання, формуванню прозорого та транспарентності ринку, де головним пріоритетом стане захист інтересів громадян, зміцненню довіри до страхування як засобу захисту суспільства від нових викликів і підвищенню добробуту населення в цілому .

Література:

1. Жігас М. Г. Розвиток страхового захисту і фінансово-економічні особливості страхової діяльності / М. Г. Жігас // К - 2014. - № 4 (96). - С. 28-39.

2. Пашкова Е.Н. Зарубіжний і український досвід розвитку банківського страхування / Е. Н. Пашкова // Економіка і управління: аналіз тенденцій та перспектив розвитку. - 2013. - № 8. - С. 196-202.

3. Ринок банкострахування в 2013 році: ставка на життя: огляд / підготує. О. Басова, А. Янін. - К., 2014. - 51 с. - URL: <http://raexpert.ru/docbank/1c7/f5d/f88 / 50c8a62d821af69bb8c954d.pdf>.

4. Юргенс І. Ю. Страховий ринок в 2014 році: виклики і перспективи / І. Ю. ЮрГенс. - URL: <http://www.insur-info.ru/analysis/953/>.